

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

15 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
Judecători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,
examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Panuș Liliana în numele inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-i pe

Gamurari Serghei Anatoli, născut la 12 septembrie 1987,
originar din mun. Chișinău, domiciliat în s. Miclești,
r-l Criuleni;

Brînză Mihail Ion, născut la 13 iulie 1971,
originar din r-l Criuleni, domiciliat în mun. Chișinău,
str. Ion Creangă, 82/1, ap. 9.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 07.08.2015 - 20.11.2015 (prima instanță);
2. 17.12.2015 - 20.01.2016 (instanța de apel);
3. 17.03.2016 - 15.06.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 20 noiembrie 2015, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Gamurari Serghei și Brînză Mihail au fost recunoscuți vinovați de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

În temeiul art. 55 Cod penal, Gamurari Serghei și Brînză Mihail au fost eliberați de răspundere penală, cu tragerea lor la răspundere contravențională și li s-a stabilit

pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale - 1000 (una mie) lei pentru fiecare.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Gamurari Serghei, administratorul SRL „Dami-MB” din s. Jevreni, r-l Criuleni și Brînză Mihail, care este fondator al societății menționate, în luna august 2011, data și ora concretă în cadrul urmăririi penale nu a fost posibil de stabilit, împreună și după o înțelegere, avînd scopul confecționării documentelor oficiale false, știind cu certitudine că blancheta carnetului de muncă cu numărul și seria AB 0448518 nu este confecționat la întreprinderea poligrafică specializată în confecționarea blanchetelor de documente, au falsificat blancheta carnetului de muncă sus-menționat, introducînd informația privind activitatea în muncă a cet. Gamurari Serghei la SRL „Dami-MB”, aplicînd semnăturile acestora și ștampila întreprinderii, astfel falsificînd un document oficial. Ulterior, în luna august 2011, inculpatul Gamurari Serghei, avînd scopul deținerii și folosirii documentelor oficiale false, știind cu certitudine că, carnetul de muncă cu numărul și seria AB 0448518 este fals, în scopul obținerii vizei de scurtă durată, 1-a prezentat la secția consulară a Ambasadei Cehiei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura raionului Criuleni, Țîcu Adriana, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gamurari Serghei și Brînză Mihail să fie recunoscuți vinovați în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal și în privința acestora să fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 450 unități convenționale pentru fiecare, invocînd că:

- instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate de art. 75 Cod penal, aplicîndu-le inculpaților o pedeapsă prea blîndă, care nu va asigura atingerea scopului pedepsei, corectarea și reeducarea acestora.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, Gamurari Serghei și Brînză Mihail au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale pentru fiecare.

În rest sentința a fost menținută.

4.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal - *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi sau eliberează de obligații, săvîrșite de două persoane.*

Instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei penale în privința

inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail, instanța de fond avînd în vedere că, inculpații au recunoscut vina și s-au căit sincer în cele comise, că nu sunt prezente careva circumstanțe agravante și că corectarea inculpaților este posibilă fără supunerea lor răspunderii penale, a concluzionat că în speță este posibilă aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, cu atragerea inculpaților la răspundere contravențională.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că la stabilirea pedepsei, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, ceea ce a dus la aplicarea eronată a prevederilor art. 55 Cod penal în privința inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail.

Instanța de apel a reținut faptul că acțiunile infracționale ale inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, care în conformitate cu prevederile art. 16 Cod penal se califică ca infracțiune mai puțin gravă (legea penală prevede pedeapsa penală sub formă de amendă în mărime de la 200 la 600 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 5 ani). Astfel, instanța de fond incorect a stabilit faptul că inculpaților li se incriminează săvîrșirea unei infracțiuni ușoare.

Totodată, instanța de apel a constatat că circumstanțele reținute de către instanța de fond privind aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, în privința inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail nu pot servi drept temei pentru aplicarea art. 55 Cod penal, și anume că ultimii și-au recunoscut vina, deoarece, în acest caz, instanța de judecată ar fi acordat aceleiași situații de drept o dublă valență juridică, or, în speță, recunoașterea vinei a condiționat examinarea cauzei penale în baza art. 364¹ Cod procedură penală, iar ca urmare, la stabilirea pedepsei penale se va ține cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, potrivit cărora, inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că pedeapsa penală aplicată inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume, sub formă de sancțiune contravențională este una inefficientă, nu corespunde exigențelor individualizării pedepsei penale și este inechitabilă în coraport cu fapta săvîrșită de inculpați.

În acest context, instanța de apel a concluzionat că inculpații Gamurari Serghei și Brînză Mihail pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod

penal urmează să fie atrași la răspundere penală, cu aplicarea sancțiunii penale în conformitate cu limitele prevăzute de norma penală, ținându-se cont și de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Panuș Liliana în numele inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail, invocând temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței, invocând că:

- instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate de art. 75 Cod penal, și anume persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de urmările infracțiunii, careva prejudicii nu au fost aduse, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului;

- infracțiunea de care au fost învinuiți inculpații face parte din categoria celor mai puțin grave, pentru prima dată au săvârșit o infracțiune, au recunoscut vina, se caracterizează pozitiv la locul de trai, careva prejudicii nu au fost cauzate, din aceste considerente, instanța de fond corect a ajuns la soluția de liberare de răspundere penală cu tragerea inculpaților la răspundere contravențională și stabilindu-le o pedeapsă sub formă de amendă, ceea ce va duce la corijarea inculpaților fără a fi pedepsiți penal, sancțiune care nu este exclusă din cod și aplicarea la speța dată este motivată;

- instanța de apel nu a motivat de ce nu este posibilă la speța dată aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal.

5.1. La recursul ordinar declarat de către avocatul Panuș Liliana în numele inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, deoarece temeiurile invocate nu se încadrează în cele prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală. La fel, procurorul menționează că, la stabilirea pedepsei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 76, 77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal conchide, că acesta este vădit neîntemeiat, din următoarele considerente.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă

inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Conform textului recursului ordinar declarat de avocatul Panuș Liliana în numele inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail, indicîndu-se temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recurentul solicită ca inculpații să fie trași la răspundere contravențională cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă, conform art. 55 Cod penal, invocînd că ultimii întrunesc condițiile necesare pentru a li se aplica prevederile articolului menționat.

Art. 55 Cod penal, prevede posibilitatea liberării persoanei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională.

Esența acestui tip de liberare de răspundere penală constă în aceea că, instanța de judecată, în condițiile limitativ prevăzute de lege pentru unele infracțiuni de o gravitate redusă, dispune înlocuirea răspunderii penale cu o altă formă de răspundere juridică ce atrage aplicarea unor sancțiuni cu caracter contravențional.

Drept temei pentru aplicarea acestei modalități de înlocuire a răspunderii penale poate servi prezența cumulativă a următorilor indici: *a) comiterea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; b) comiterea infracțiunii pentru prima oară; c) recunoașterea vinei; d) repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune; e) constatarea faptului că persoana poate fi corectată fără a fi supusă răspunderii penale.*

După cum rezultă din decizia atacată, instanța de apel nu a constatat întrunirea condițiilor expuse mai sus, a motivat suficient și detaliat iraționalitatea aplicării sancțiunii contravenționale față de inculpați, indicînd în acest sens că *„circumstanțele reținute de către instanța de fond privind aplicarea prevederilor art. 55 în privința inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail nu pot servi drept temei pentru aplicarea art. 55 Cod penal, și anume că, ultimii și-au recunoscut vina, deoarece, în acest caz, instanța de judecată ar fi acordat aceleași situații de drept o dublă valență juridică, or, în speță, recunoașterea vinei a condiționat examinarea cauzei penale în baza art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, iar ca urmare, la stabilirea pedepsei penale s-a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, potrivit cărora, inculpatul care a recunoscut săvîrșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de*

reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă”.

Astfel, instanța de apel corect a considerat că aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal și atragerea inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail la răspundere contravențională, este o sancțiune prea blîndă și prin ea nu se pot atinge scopurile pedepsei penale.

Colegiul penal constată că categoria și mărimea pedepsei stabilită inculpaților se include în limitele sancțiunii prevăzute de norma incriminată. Totodată instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel a individualizat în mod echitabil pedeapsa, cu reținerea tuturor circumstanțelor atenuante și agravante, dar și cu luarea în considerare a gravității faptei comise, personalitatea inculpaților și valorile sociale și morale care au fost lezate prin fapta imputată inculpaților, precum și a faptului că cauza a fost judecată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

În consecință, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărîrea atacată este legală și întemeiată, iar din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, de aceea recursul ordinar declarat de către avocatul Panuș Liliana în numele inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail, se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Panuș Liliana în numele inculpaților Gamurari Serghei și Brînză Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2016, în cauza penală privindu-i pe **Gamurari Serghei Anatoli și Brînză Mihail Ion**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **07 iulie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda